

SPOT Svetovanje Pomurje

(Razvojni center Murska Sobota)

STROKOVNI ČLANEK ŠT. 3/2025

Podjetništvo in družbene inovacije za reševanje družbenih izzivov

Družbene inovacije so nove ideje, pristopi, rešitve ali modeli, ki zadovoljujejo družbene potrebe bolje kot obstoječe alternative, hkrati pa ustvarjajo pozitivne družbene spremembe.

Družbene inovacije lahko tako kot gonilo razvoja vodijo h koristnosti in imajo lahko številne pozitivne učinke na družbo. Bistvo odgovornih, družbenih inovacij je namreč služiti družbi in zagotavljati kakovost življenja

Značilnosti družbenih inovacij je kar nekaj. V prvi vrsti se osredotočajo na družbene izzive (npr. revščina, brezposelnost, izključenost, staranje prebivalstva). Vsekakor vključujejo sodelovanje različnih akterjev: civilna družba, javni sektor, podjetja, akademska sfera. So pogosto lokalno zasnovane, a imajo lahko širši vpliv. Ob tem pa iščejo trajnostne in sistemske rešitve.

Podjetništvo in družbeni izzivi so vse bolj povezani, saj vse več podjetnikov razvija ideje in rešitve, ki niso usmerjene zgolj v dobiček, temveč tudi v pozitiven vpliv na družbo in okolje. Podjetniki prepoznajo družbeni problem in z inovativnimi poslovnimi modeli razvijajo trajnostne rešitve, ki ustvarjajo družbeno korist.

Družbene inovacije so danes ena ključnih poti za **reševanje sodobnih družbenih izzivov**, saj ponujajo nove, trajnostne in pogosto vključujoče pristope, ki presegajo meje tradicionalnih rešitev javnega sektorja ali trga.

Med najpogostejše družbene izzive sodijo:

- Revščina in socialna izključenost,
- Brezposelnost, zlasti mladih in starejših,,
- Dostop do kakovostnega izobraževanja in zdravstva
- Stanovanjska problematika,
- Podnebne spremembe in okoljska trajnost,
- Migracije in vključevanje priseljencev,
- Starajoča se družba in oskrba starejših,
- Duševno zdravje in osamljenost.

Kateri družbeni izzivi se lahko rešujejo skozi podjetništvo?

- Zaposlovanje ranljivih skupin (npr. dolgotrajno brezposelnih, invalidov, mladih brez izobrazbe),
- Okoljska trajnost (npr. krožno gospodarstvo, zmanjševanje odpadkov),
- Dostopnost storitev (npr. dostop do oskrbe na podeželju),
- Vključevanje priseljencev in beguncev,
- Duševno zdravje in dobro počutje,
- Izobraževanje in digitalna vključenost.

Podjetništvo ni več omejeno le na ustvarjanje dobička. Danes postaja tudi močno orodje za reševanje družbenih problemov. Ker podjetništvo postaja gonilo pozitivnih sprememb, podjetniki niso le ustvarjalci izdelkov ali storitev, temveč tudi graditelji bolj pravične in trajnostne družbe.

Vir:

- <https://spot.gov.si/sl teme/socialno-podjetnistvo/>
- CERAR, Neža, 2020, *Analiza družbene inovativnosti v slovenskih socialnih podjetjih*
- <https://eurohealthnet-magazine.eu/sl/social-innovation-in-times-of-crisis/>
- <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.simpss.si/imgs/inko/z-inovativnostjo-novi-druzbi-naproti.pdf>
- <https://betterentrepreneurship.eu/sl/assessments/social-entrepreneurship>
- https://eures.europa.eu/social-enterprise-entrepreneurship-social-impact-2018-10-18_sl

Pripravila:

Iris Lanščak, svetovalka

Datum: 11. 8. 2025

SPOT svetovanje Pomurje (Razvojni center Murska Sobota)

Projekt »JR podporno okolje 2023 – 2025«